Четвъртък, 7 октомври 2021 г.

P9_TA(2021)0411

Доклад за изпълнението във връзка с доверителните фондове на ЕС и Механизма за бежанците в Турция

Резолюция на Европейския парламент от 7 октомври 2021 г. относно доклад за изпълнението във връзка с доверителните фондове на ЕС и Механизма за бежанците в Турция (2020/2045(INI))

(2022/C 132/08)

Европейският парламент,

— като взе предвид членове 208, 210, 214 и 314 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид член 21 от Договора за Европейския съюз,

— като взе предвид Хартата за основните права на ЕС,

— като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014 — 2020 ([1]),

— като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 ([2]),

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ ([3]),

— като взе предвид общите бюджети на Европейския съюз за финансовите 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 и 2021 г.,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 18 ноември 2011 г. относно глобалния подход към миграцията и мобилността (ГПММ) (COM(2011)0743),

— като взе предвид Глобалния пакт за безопасна, организирана и законна миграция и Глобалния пакт за бежанците, приети от Общото събрание на ООН през 2018 г.,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 7 юни 2016 г. относно създаването на нова рамка за партньорство с трети държави в рамките на европейската програма за миграцията (COM(2016)0385),

— като взе предвид плана за действие от срещата на върха във Валета от ноември 2015 г.,

— като взе предвид изявлението на ЕС и Турция от 18 март 2016 г.,

— като взе предвид новия Европейски консенсус за развитие, озаглавен „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“, публикуван на 30 юни 2017 г.,

— като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 30 април 2014 г., озаглавен „Инструментариум: Основан на правата подход в областта на политиката на ЕС за сътрудничество за развитие, обхващащ целия спектър на правата на човека“ (SWD(2014)0152),

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884.
([2]) ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1.

— като взе предвид Европейския консенсус относно хуманитарната помощ от 30 януари 2008 г.,

— като взе предвид първоначалните учредителни споразумения на Доверителния фонд на ЕС „Беку“, Доверителния фонд на ЕС „Мадад“, Доверителния фонд на ЕС за Африка и Доверителния фонд на ЕС за Колумбия, както и техните преразгледани учредителни споразумения от декември 2020 г.,

— като взе предвид Решение C(2015)9500 на Комисията от 24 ноември 2015 г. относно координацията на действията на Съюза и на държавите членки посредством механизъм за координация — Механизма за Турция ([4]) в полза на бежанците, изменено с Решения на Комисията C(2016)0855 от 10 февруари 2016 г. ([5]), C(2017)2293 от 18 април 2017 г. ([6]), C(2018)1500 от 14 март 2018 г. ([7]), както и C(2018)4959 от 24 юли 2018 г. ([8]),

— като взе предвид четвъртия годишен доклад на Комисията относно Механизма за бежанците в Турция от 30 април 2020 г. (COM(2020)0162), както и предишните нейни доклади,

— като взе предвид 7-ия доклад за резултатите относно Доверителния фонд на ЕС „Мадад“,

— като взе предвид специалните доклади на Европейската сметна палата, озаглавени „Доверителният фонд „Беку“ на Европейския съюз за Централноафриканската република: обещаващо начало въпреки някои недостатъци“ (№ 11/2017); „Механизмът за бежанците в Турция: ефикасна подкрепа, но са необходими подобрения за постигане на по-добро съотношение между качество и цена“ (№ 27/2018); „Доверителен фонд на Европейския съюз за Африка: гъвкав, но без достатъчна насоченост“ (№ 32/2018),

— като взе предвид решенията на Комисията за удължаване на срока на действие на Доверителните фондове на ЕС до декември 2021 г. в съответствие с член 234 от Финансовия регламент, както и позициите на Парламента относно проектите на решения за удължаване,

— като взе предвид своята резолюция от 18 април 2018 г. относно изпълнението на инструментите на ЕС за външно финансиране: междинен преглед за 2017 г. и бъдеща структура за периода след 2020 г. ([9]),

— като взе предвид своята резолюция от 17 април 2018 г. относно прилагането на Инструмента за сътрудничество за развитие, Инструмента за хуманитарна помощ и Европейския фонд за развитие ([10]),

— като взе предвид своята резолюция от 13 септември 2016 г. относно Доверителния фонд на ЕС за Африка: последиците за развитието и хуманитарната помощ ([11]),

— като взе предвид резолюцията от 25 март 2021 г. относно нова стратегия ЕС — Африка: партньорство за устойчиво и приобщаващо развитие,

— като взе предвид своите резолюции от 20 януари 2021 г. относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2020 г. ([12]), от 18 май 2017 г. относно стратегията на ЕС за Сирия ([13]), от 6 октомври 2016 г. относно Сирия ([14]), от 24 ноември 2016 г. относно положението в Сирия ([15]), от 6 юли 2016 г. относно позицията на Съвета относно проект на коригиращ бюджет № 2/2016 на Европейския съюз за финансовата 2016 година: вписване на излишъка от 2015 финансова година ([16]).

([4]) ОВ C 407, 8.12.2015 г., стр. 8.
([5]) ОВ C 60, 16.2.2016 г., стр. 3.
([6]) ОВ C 122, 19.4.2017 г., стр. 4.
([7]) ОВ C 106, 21.3.2018 г., стр. 4.
([8]) ОВ C 278, 8.8.2018 г., стр. 3.
([9]) ОВ C 390, 18.11.2019 г., стр. 76.
([10]) ОВ C 390, 18.11.2019 г., стр. 33.
([11]) ОВ C 204, 13.6.2018 г., стр. 68.
([12]) Приети текстове, P9_TA(2021)0012.
([13]) ОВ C 307, 30.8.2018 г., стр. 117.
([14]) ОВ C 215, 19.6.2018 г., стр. 44.
([15]) ОВ C 224, 27.6.2018 г., стр. 88.
([16]) ОВ C 101, 16.3.2018 г., стр. 179.

Четвъртък, 7 октомври 2021 г.

— като взе предвид своите резолюции от 13 март 2019 г. относно доклада на Комисията от 2018 г. относно Турция ([17]), от 12 декември 2018 г. относно позицията на Съвета относно втория проект на общ бюджет на Европейския съюз за финансовата 2019 година ([18]) и от 4 юли 2018 г. относно позицията на Съвета относно проект на коригиращ бюджет № 3/2018 на Европейския съюз за финансовата 2018 година, раздел III — Комисия: разширяване на Механизма за бежанците в Турция ([19]),

— като взе предвид проект на коригиращ бюджет № 5/2020 ([20]) и придружаващото решение относно мобилизирането на маржа за непредвидени обстоятелства през 2020 г.: за продължаване на хуманитарната помощ за бежанците в Турция ([21]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно докладите на Комисията за Турция за 2019 — 2020 г. ([22]),

— като взе предвид решенията на Комисията от 2019 г. и 2020 г. за продължаване на доверителния фонд на ЕС „Мадад“ до 14 декември 2021 г. в съответствие с член 234 от Финансовия регламент,

— като взе предвид ангажиментите за справяне с кризата в Сирия и за подкрепа на нейния народ, поети от ЕС и неговите държави членки по време на състоялите се между 2016 и 2021 г. конференции в Лондон и Брюксел,

— като взе предвид междинната оценка на Комисията за 2018 г. и редовното докладване на резултатите относно доверителния фонд на ЕС „Мадад“,

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ ([23]), предложението от 14 юни 2018 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС — Глобална Европа) за периода 2021 — 2027 г. (COM(2018)0460) и предложението от 14 юни 2018 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III) 2021 — 2027 г. (COM(2018)0465),

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,

— като взе предвид съвместните разисквания на комисията по външни работи, комисията по развитие и комисията по бюджети в съответствие с член 58 от Правилника за дейността,

— като взе предвид становищата на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и на комисията по бюджетен контрол,

— като взе предвид доклада на комисията по външни работи, комисията по развитие и комисията по бюджети (A9-0255/2021),

A. като има предвид, че от 2014 г. насам бяха създадени четири доверителни фонда на ЕС, за да се отговори на необходимостта от гъвкави и бързи инструменти за осигуряване на съгласувана и засилена реакция при кризи: доверителният фонд на ЕС „Беку“, създаден на 15 юли 2014 г. с цел подпомагане на всички аспекти на излизането на Централноафриканската република от кризата и усилията ѝ за възстановяване; доверителният фонд на ЕС „Мадад“, създаден на 15 декември 2014 г., който представлява регионален доверителен фонд на Европейския съюз в отговор на кризата в Сирия, за да се даде възможност за обединяване и приспособяване на ресурси и отговор на регионално ниво; доверителният фонд на ЕС за Африка, създаден на 12 ноември 2015 г., който е извънреден доверителен фонд на ЕС за стабилност и преодоляване на първопричините за незаконната миграция и разселването на хора в Африка; и доверителният фонд на ЕС за Колумбия, създаден на 12 декември 2016 г. в подкрепа на изпълнението на мирното споразумение при ранното възстановяване и стабилизиране след конфликта;

([17]) ОВ C 23, 21.1.2021 г., стр. 58.
([18]) ОВ C 388, 13.11.2020 г., стр. 326.
([19]) ОВ C 118, 8.4.2020 г., стр. 264.
([20]) Окончателно приемане (ЕС, Евратом) 2020/1157 на коригиращ бюджет № 5 на Европейския съюз за финансовата 2020 година (ОВ L 299, 11.9.2020 г., стр. 1).
([21]) Решение (ЕС) 2020/1268 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. относно мобилизирането на маржа за непредвидени обстоятелства през 2020 г. за продължаване на хуманитарната помощ за бежанците в Турция (ОВ L 298, 11.9.2020 г., стр. 21).
([22]) Приети текстове, P9_TA(2021)0243.
([23]) ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1.

Б. като има предвид, че преразглеждането на Финансовия регламент през 2018 г. въведе разпоредби за засилване до определена степен на правомощията на Парламента за контрол при създаването на нови доверителни фондове на ЕС или при продължаването на настоящите такива; като има предвид, че тези разпоредби остават твърде ограничени, за да могат да осигурят пълен демократичен контрол от страна на Парламента, както и пълен парламентарен контрол от страна на бюджетния орган, както е залегнало в Договорите;

В. като има предвид, че през 2020 г. Парламентът даде предимно положителни становища относно исканията за удължаване на срока на действие на доверителните фондове на ЕС до края на 2021 г., изразявайки същевременно загриженост относно липсата на прозрачност при изпълнението на проекти, по-специално по отношение на тези, свързани с управление на границите и миграцията, и в случая с доверителния фонд на ЕС за Африка, при условие че се предоставят задължителни гаранции за зачитане на основните права на човека във всички финансирани проекти;

Г. като има предвид, че създаването както на доверителните фондове на ЕС, така и на Механизма за бежанците в Турция, беше обосновано от необходимостта от гъвкава, ad hoc и бърза реакция, която не е възможна съгласно класическата институционална рамка и ограничените ресурси и гъвкавост, с които разполага бюджетът на ЕС; като има предвид, че новата външна финансова рамка на ЕС (Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) — Глобална Европа) трябва да преодолее ограниченията, които доведоха до необходимостта от стартиране на доверителни фондове, за да се отговори по по-гъвкав и бърз начин на конкретни кризи; като има предвид, че извънбюджетните инструменти като доверителните фондове на ЕС, както и извънредните инструменти като Механизма за бежанците в Турция, застрашават принципите на демократичната отчетност, прозрачността и доброто финансово управление, уронвайки ролята на Европейския парламент, както и целостта и единството на бюджета на ЕС; като има предвид, че не бяха направени консултации с Парламента относно създаването на извънбюджетни инструменти; като има предвид, че Европейският фонд за развитие (ЕФР) допринесе за доверителния фонд на ЕС за Африка и доверителния фонд на ЕС „Беку“ и следователно Парламентът по никакъв начин не участва в създаването на тези два доверителни фонда на ЕС; като има предвид, че възможното участие на Парламента беше ограничено до възражение срещу проектите на решения за изпълнение на учредителните споразумения за Доверителния фонд на ЕС „Мадад“ и Доверителния фонд на ЕС за Колумбия;

Д. като има предвид, че при създаването на доверителен фонд на ЕС Комисията трябва да обоснове неговата добавена стойност, видимост, взаимно допълване с други финансови инструменти на ЕС и привеждане в съответствие с целите на политиката, и като има предвид, че е от съществено значение да се гарантира непрекъснато наблюдение и оценка на използването на средствата, за да е сигурно, че тяхното въздействие винаги е в съответствие с правото, основните ценности и целите на ЕС;

Е. като има предвид, че съгласно Финансовия регламент доверителните фондове на ЕС трябва да бъдат обект на годишен външен и независим одит и Комисията има правомощието да прекрати споразумението за финансиране, ако държавата партньор наруши задължение, свързано със зачитането на правата на човека, демократичните принципи или принципите на правовата държава и в тежки случаи на корупция; като има предвид, че в специалните си доклади за доверителните фондове на ЕС Европейската сметна палата препоръча на Комисията да подобри координацията на донорите (Доверителен фонд „Беку“), да премахне слабостите в изпълнението, да увеличи ефикасността и съсредоточените действия (Доверителен фонд на ЕС за Африка) и да предостави по-добра икономическа ефективност (Механизъм за бежанците в Турция);

Ж. като има предвид, че според оценките на Комисията са налице значителни хуманитарни нужди във връзка с бежанците, отвъд обхванатите от Механизма за бежанците в Турция;

З. като има предвид, че Парламентът, макар и да признава тяхната добавена стойност, многократно е изразявал необходимостта от засилен парламентарен контрол върху доверителните фондове на ЕС и Механизма за бежанците в Турция и от по-силно участие в подготовката и преговорите за бъдещи доверителни фондове на ЕС и от удължаването на сроковете на съществуващите доверителни фондове на ЕС и други финансови инструменти в областта на външната дейност на ЕС; като има предвид, че Парламентът призова Комисията да подобри комуникацията си относно доверителните фондове на ЕС и отбеляза, че редовната, основана на цифри информация относно изпълнението на доверителните фондове на ЕС е от съществено значение, за да може Парламентът да упражнява своята демократична надзорна и контролна роля;

И. като има предвид, че най-големият дял от вноските в доверителните фондове на ЕС понастоящем идва от самия бюджет на ЕС, докато вноските от държавите членки представляват много ограничен дял от общите им бюджети; като има предвид, че вноските на държавите членки за Механизма за бежанците в Турция не са доброволни, а се основават на алгоритъма за вноските на база БНД и се включват пряко в бюджета на Съюза като външни целеви приходи съгласно член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент; като има предвид, че в случая на доверителните фондове на ЕС вноските на държавите членки не са интегрирани в бюджета на Съюза, съгласно член 187, параграф 6 от Финансовия регламент;

Й. като има предвид, че в изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г. и в Споразумението за обратно приемане между ЕС и Турция се обръща специално внимание на предотвратяването на нови морски или сухопътни маршрути за незаконна миграция, разбиването на мрежите за незаконно превеждане през граница, контрола на границите на Турция и приемането на връщанията по недискриминационен начин;

К. като има предвид, че основната цел на политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие е намаляването и в дългосрочен план изкореняването на бедността, както е заложено в член 208 от ДФЕС; като има предвид, че новият Европейски консенсус за развитие продължава да бъде идейната рамка за политиката на ЕС за развитие, а Европейският консенсус относно хуманитарната помощ потвърждава основните принципи на хуманитарната помощ; като има предвид, че ЕС и неговите партньори в хуманитарната сфера трябва да могат да осигурят подпомагане и закрила на основата на нуждите и на зачитането на принципите на неутралност, безпристрастност, хуманност и независимост на хуманитарните действия; като има предвид, че средствата от официалните източници на помощ за развитие (ОПР) трябва да бъдат предназначени за икономическо, човешко и социално развитие, по-специално за осигуряване на достъп до качествено образование, изграждане на устойчивост на местно равнище, включително във връзка с изменението на климата, и мироопазващи операции за предоставяне на помощ за развитие и/или хуманитарна помощ, с особен акцент върху предизвикателствата пред развитието, посочени в решението за доверителния фонд;

Л. като има предвид, че учредителното споразумение за Доверителния фонд на ЕС за Африка ясно поставя проектите за управление на границите в Либия в обхвата на мандата на доверителния фонд на ЕС, както и регламента на Европейския инструмент за съседство (ЕИС); като има предвид, че от юли 2017 г. насам чрез Доверителния фонд на ЕС за Африка са отпуснати почти 90 милиона евро за Африка за обучение, оборудване и подкрепа на капацитета на либийската брегова охрана, а 49 милиона евро са отпуснати за подобряване на условията, при които биват задържани завърналите се лица; като има предвид, че учредителното споразумение на доверителния фонд на ЕС ясно посочва, че доверителният фонд ще финансира дейности, които допринасят за подобряване на управлението на миграцията във всички нейни аспекти, в съответствие с глобалния подход към миграцията и мобилността, включително задържане и предотвратяване на нередовната миграция и борба срещу трафика на хора; като има предвид, че въпреки това има твърдения за случаи на нарушения на правата на човека в контекста на дейностите на либийската брегова охрана;

М. като има предвид, че през 2020 г. Парламентът счете, че за да се продължи с удължаването на срока на действие на Доверителния фонд на ЕС за Африка следва да се предоставят задължителни гаранции за зачитането на правата на човека във всички получили финансиране проекти, като се обърне специално внимание на управлението на миграцията и също така се гарантира, че тези гаранции ще бъдат приложени, в случай че в бъдеще възникне необходимост от надлежно обоснован нов доверителен фонд;

Н. като има предвид, че Регионалният доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия (Доверителен фонд „Мадад“) е мобилизирал 2,3 милиарда евро, включително доброволни вноски от 21 държави — членки на ЕС, Турция и Обединеното кралство; като има предвид, че неговите програми, които са в полза на бежанците, вътрешно разселените лица и местните общности, са насочени към образование, поминък, здравеопазване, защита и водоснабдяване, като се подкрепят повече от 7 милиона бенефициери; като има предвид, че с продължаването на гражданската война в Сирия отговорът на Доверителния фонд „Мадад“ по отношение на връзката между хуманитарни действия и развитие се разгърна допълнително, като се поставя по-голям акцент върху укрепването на системите за подкрепа на усилията и капацитета на приемащите държави да реагират на тази продължителна криза, по-специално чрез предоставянето на обществени услуги в Ирак, Йордания и Ливан;

О. като има предвид, че според оценката за него Доверителният фонд „Мадад“ е сравнително по-бързо средство за стартиране на проекти, отколкото стандартните процедури по Европейския инструмент за съседство и Инструмента за предприсъединителна помощ; като има предвид, че Доверителният фонд „Мадад“ е успял също така да постигне икономии от мащаба с проекти от голям мащаб със среден размер 20 милиона евро и среден период на изпълнение от около 30 месеца;

П. като има предвид, че Механизмът за бежанците в Турция (FRT) се различава от доверителните фондове на ЕС главно поради това, че продължава да бъде включен в бюджета на Съюза;

Р. като има предвид, че според Комисията Механизмът е предназначен да координира съществуващите инструменти на ЕС за финансиране, така че те да бъдат мобилизирани съгласувано и съчетано в отговор на потребностите на бежанците;

I. ***Общи съображения***

Бюджетни аспекти

1. отбелязва, че до 31 декември 2020 г. общият размер на поетите ангажименти към всички доверителни фондове на ЕС възлиза на 7 691 милиона евро, като вноската от бюджета на ЕС възлиза на 3 170 милиона евро, като 3 534 милиона евро са от Европейския фонд за развитие (ЕФР), а 988 милиона евро идват от държавите членки и други донори; отбелязва освен това, че към същата дата са сключени договори за 7 141 милиона евро, а от доверителните фондове на ЕС са били изплатени 4 869 милиона евро; отбелязва също така, че до 31 декември 2020 г. степента на изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения за всички доверителни фондове на ЕС е 98 % (Доверителният фонд на ЕС „Мадад“ е поел задължения за над 95 %, Доверителният фонд на ЕС „Беку“ — за 99 %, Доверителният фонд на ЕС за Африка — за 99 % и Доверителният фонд на ЕС за Колумбия — за 94 % от наличните бюджетни кредити за поети задължения), докато общата степен на изпълнение на бюджетните кредити за плащания е 63 % (Доверителният фонд на ЕС за Африка е с 62 %, Доверителният фонд на ЕС „Беку“ — с 66 %, Доверителният фонд на ЕС за Колумбия — с 52 % и Доверителният фонд на ЕС „Мадад“– с 64 %);

2. припомня, че Механизмът за бежанците в Турция се състои от два транша, всеки от които по 3 милиарда евро; изразява съжаление относно факта, че за разлика от първия транш за периода 2016 — 2017 г., при който от бюджета на ЕС бяха предоставени 1 милиард евро, а от държавите членки — 2 милиарда евро, при втория транш за 2018 — 2019 г. съотношението на вноските е било обърнато в ущърб на съществуващите проекти на Съюза;

3. припомня, че докато за първия транш от Механизма за бежанците в Турция вноските по инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II) представляваха 52,4 %, хуманитарната помощ — 46,6 %, инструментът, допринасящ за стабилността и мира — 0,7 % и инструментът за сътрудничество за развитие — 0,3 %, за втория транш вноските по ИПП II представляват 64,5 %, а хуманитарната помощ — 35,5 %;

4. отбелязва, че до края на 2020 г. 36,6 % от разпределението на първия транш по Механизма за бежанците в Турция е изпълнено чрез пряко управление и 63,4 % — чрез непряко управление (от които над четири пети от международни организации); освен това отбелязва, че за втория транш прякото управление представлява 32,1 % (100 % от Европейската комисия), а непрякото управление 67,9 % (с три четвърти от международни организации);

5. отбелязва освен това, че международните организации са най-големите изпълнители на доверителните фондове на ЕС (36,8 %), в по-голяма степен от Европейската комисия (35,7 %), агенциите на държавите членки (24,2 %) и публичните органи (3,4 %);

Участие на Парламента в рамките за вземане на решения и мониторинг на резултатите и в докладването и/или оценката

6. отбелязва, че председателите на комисии и съответните членове са получили статут на наблюдатели на заседанията на стратегическите съвети на доверителните фондове и в управителния комитет на Механизма за бежанците в Турция; изразява съжаление, че този статут не е бил официално отразен в учредителните споразумения на доверителните фондове; настоятелно призовава поканите за заседанията на управителния съвет да вземат предвид официалния календар на Парламента и цялата необходима информация и документи, които ще бъдат обсъдени на заседанията на управителния съвет, да бъдат предоставени достатъчно време преди заседанията, за да се даде възможност за активно участие на членовете и служителите на Секретариата на ЕП;

7. изразява съжаление относно ограничената роля на Парламента в решението, надзора и контрола на вноските на Съюза в доверителните фондове на ЕС и отново заявява, че съществуващите правни, регулаторни и бюджетни решения трябва да се използват в пълна степен преди създаването и/или удължаването на срока на доверителните фондове на ЕС, които следва да останат крайно средство; припомня предишните си искания, за които не е получил отговор, и отново заявява, че Парламентът следва да бъде представен на заседанията на оперативните комитети и да бъде в състояние да наблюдава дейността им, и призовава Комисията да предоставя своевременно подробна информация относно решенията, взети от тези комитети; счита, че Парламентът трябва да използва в пълна степен своите правомощия за контрол на изпълнението и бюджетен контрол и да гарантира, че решенията за финансиране от ЕС и свързаното с това разпределение на средства са в съответствие с принципите на Съюза за законност и добро финансово управление, като по този начин се осигурява демократична легитимност и отчетност на действията на ЕС;

8. отчита усилията на Комисията за внимателно наблюдение и оценка на интервенциите и за генериране на знания относно дейностите на доверителните фондове на ЕС и на Механизма за бежанците в Турция чрез специален набор от доклади; призовава за постигане на по-голяма прозрачност при тези усилия чрез публикуването на съответните данни, включително конкретни подробности за финансирането на проекти и постигнатите резултати по отношение на заявените цели, на уебстраниците на доверителните фондове на ЕС и Механизма за бежанците в Турция; подчертава, че наличието, равнището на детайлност, пълнотата и фактическата последователност на такива доклади са от съществено значение за подкрепата на Парламента като бюджетен орган с оглед надлежната оценка на прилагането;

9. отбелязва, че информацията относно участието на организациите на гражданското общество е предоставена в годишните доклади за 2019 и 2020 г. на Доверителния фонд на ЕС за Африка; изразява съжаление, че тази информация не е публично достъпна поради ниската прозрачност на възлагането на подизпълнители; отбелязва, че когато е възможно, тази информация следва да бъде разбита на ниво проект, като се вземат предвид надлежно обоснованите изисквания за поверителност и сигурност;

10. изразява съжаление във връзка с късното уведомление от страна на Комисията на своето намерение да удължи срока на действие на доверителните фондове за ЕС и късното оценяване на някои от доверителните фондове, което не позволи на Парламента своевременно да достигне до пълни и точни заключения по отношение на Доверителния фонд за Африка, като по този начин се ограничиха демократичният надзор и отчетността;

11. отново потвърждава своето настояване удължаването на доверителните фондове на ЕС до декември 2021 г., за което бе дал съгласието си, да бъде главно техническо, за да се позволи плавен преход към новата многогодишна финансова рамка и да се позволи ефективно договаряне и използване на вече заделените средства; подчертава уверенията на Комисията, че удължаванията имат за цел да гарантират трайно правно основание за плащанията на поетите задължения по предходната МФР за периода 2014 — 2020 г., както и че няма да бъдат поемани нови ангажименти към доверителните фондове на ЕС по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) или ИПП III;

12. подчертава, че в своите доклади Комисията следва да описва детайлно взаимното допълване на различни финансови инструменти, предназначени за областите, обхванати от доверителните фондове на ЕС за Африка и Механизма за бежанците в Турция, включително плана за външни инвестиции на ЕС, както и генерираната добавена стойност;

II. ***Оценка на отделните доверителни фондове на ЕС / Механизма за бежанците в Турция***

„Беку“

13. счита, че доверителният фонд „Беку“ е допринесъл частично като един от инструментите за справяне с положението в Централноафриканската република, както и за подхода на връзката между развитието и хуманитарните потребности в Централноафриканската република;

14. позовава се също на заключенията на делегацията на своята комисия по развитие в Централноафриканската република от февруари 2018 г., в които се отбелязва, че доверителният фонд „Беку“ е видим и изглежда добре възприет в страната, като проектите адекватно удовлетворяват потребности в сферата на възстановяването, осигуряването на препитание и по-дългосрочното развитие, най-малкото на местно равнище и в по-малки мащаби;

15. подчертава заключенията на Европейската сметна палата, публикувани в нейния специален доклад за 2017 г., че доверителният фонд „Беку“ като цяло е постигнал положителни резултати и е привлякъл помощ, но малко допълнителни донори, както и че повечето от неговите проекти са постигнали очакваните резултати и са осигурили по-голяма видимост за ЕС; посочва обаче, че в доклада се препоръчва по-добро определение на обхвата на действията, подобрена координация на донорите, процедури за подбор на проекти, мониторинг и измерване на резултатите от дейността, както и оптимизиране на разходите и по-голяма прозрачност при избора на изпълняващи организации; отбелязва, че в оперативния комитет държавите членки са представени от своите национални агенции за развитие, които също се избират като изпълнители на проекти, и изразява загриженост, че това би могло да доведе до потенциален конфликт на интереси в процедурата за подбор на проекти на оперативния комитет;

16. отбелязва, че поради хуманитарната криза, бедността и продължаващите нови предизвикателства пред сигурността в Централноафриканската република по-нататъшната подкрепа от ЕС ще изисква добре насочени програми и по целесъобразност, гъвкаво финансиране от ЕС в рамките на ИССРМС — Глобална Европа за укрепване на хуманитарните ответни мерки, мира и сигурността, демократизация и укрепване на демократичните институции, както и зачитането на правата на човека в Централноафриканската република;

17. счита, че въпреки намесата на ЕС и на други донори положението в държавата остава нестабилно поради появата на нови конфликти и тежка продоволствена несигурност;

„Мадад“

18. счита, че доверителният фонд на ЕС „Мадад“ е доказал своята добавена стойност в отговор на кризата и за ЕС по отношение на по-голямата външна видимост и влияние, засиления контрол, координацията и привличането на средства от различни източници в сравнение с националното равнище или други международни канали; отбелязва, че неговите разходи са били приведени в съответствие с правните основания или с използваните инструменти на Съюза и с техните цели; припомня следователно, че проектите, финансирани по линия на доверителния фонд „Мадад“, трябва да насърчават и защитават достойнството, правата на човека и основните свободи и да поощряват социалното и икономическото приобщаване, по-специално на малцинствата и уязвимите групи; изразява съжаление относно продължаващия конфликт в Сирия и подчертава, че потребностите на сирийските бежанци, които не могат да се завърнат в родната си страна в обозримото бъдеще, както и потребностите на приемащите ги общности по отношение на дългосрочната интеграция и заетост, все още изискват дългосрочната помощ на ЕС и на международната общност за осигуряването на капацитета за по-дългосрочна интеграция и заетост по приобщаващ начин в приемащите общности; изтъква, че понастоящем изложените на риск от конфликт области в Сирия не позволяват осъществяването на дългосрочно възстановяване;

19. отбелязва, че в доклада за междинна стратегическа оценка от октомври 2018 г. се стига до заключението, че доверителният фонд „Мадад“ е бил „голям и ефективен по отношение на разходите, като е достигнал до голям брой бенефициери на сравнително ниска цена“ и че е „позволил на ЕС да функционира гъвкаво“;

20. приветства бързата и гъвкава реакция на доверителния фонд в подкрепа на партньорските държави и общности по време на пандемията от коронавирус, като така е показана активна ангажираност за преориентирането и пренасочването на дейностите не само в областта на здравеопазването, но и в други области, като например поминъка, защитата, образованието или социалното сближаване в Ливан, Ирак, Турция и Йордания;

21. потвърждава значението на непрекъснатата подкрепа за бежанците, вътрешно разселените лица и уязвимите приемни общности, включително в по-широкия регион, засегнати от продължаващия конфликт, чрез комбинация от дългосрочно, предвидимо, напълно прозрачно и позволяващо бързо разгръщане финансиране в рамките на инструментите, установени за многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 — 2027 г., и евентуални вноски от държавите членки като външни целеви приходи, като се вземат предвид всички финансови инструменти, предвидени съгласно Финансовия регламент;

22. припомня уязвимостта на палестинските бежански общности в Сирия и региона и призовава за постоянна подкрепа и за включването им в хуманитарните планове и отговори на ЕС във връзка с кризата в Сирия;

Африка

23. отбелязва, че Доверителният фонд за Африка е създаден като извънреден доверителен фонд, който да спомогне за справянето с кризите в три региона в Африка, с цел да се постигнат дългосрочна стабилност и целите за устойчиво развитие; счита, че Доверителният фонд на ЕС за Африка представлява бърз и гъвкав инструмент за подпомагане на справянето с общи глобални предизвикателства като миграцията и принудителното разселване, въздействието на изменението на климата и икономическите кризи; подчертава, че безпрецедентната ситуация, предизвикана в контекста на продължаващата пандемия от COVID-19, налагаше цялата необходима гъвкавост и бързина; подчертава обаче, че гъвкавостта трябва винаги да бъде съчетана с пълна прозрачност и отчетност; счита, че би могло да има възможност за подобрение с по-целенасочени управляеми действия в трите направления и подкрепа за измерването и докладването на резултатите;

24. отбелязва, че 78 проекта са допринесли за по-големи икономически възможности и възможности за заетост, 97 проекта са били предприети за укрепване на устойчивостта, 75 проекта са били посветени на управлението на миграцията и 75 проекта са допринесли за подобряване на управлението и предотвратяването на конфликти; отбелязва със загриженост, че поради специфични обстоятелства управлението на миграцията се е превърнало във фокус на реакцията на ЕС в някои проекти; отново заявява обаче, че първоначалните цели за подобряване на устойчивостта и справяне с първопричините за миграцията следва да бъдат запазени;

25. приветства факта, че Доверителният фонд на ЕС за Африка в няколко случая е допринесъл за подхода на тройната връзка между хуманитарни дейности, развитие и мир, който не беше възможен с финансовите инструменти на ЕС по предходната МФР; припомня, че финансирането на Доверителния фонд на ЕС трябва да се извършва и оценява въз основа на критериите за ОПР и че всички разноски извън това изискване трябва да се финансират от различни източници, които са обединени в доверителния фонд, и осъжда всяко използване на средства на ОПР, противоречащо на целите за развитие; припомня, че съгласно основен принцип хуманитарната помощ трябва да бъде независима;

26. изразява съжаление по повод на факта, че цели 37 % от Доверителния фонд на ЕС за Африка се разпределя за мерки, насочени към ограничаване и намаляване на миграцията, докато по-малко от 9 % се разпределят за справяне с причините за миграцията и принудителното разселване; отбелязва, че по-малко от 1,5 % от Доверителния фонд на ЕС за Африка са разпределени за канали за законна миграция; отчита, че сигурността е от съществено значение за стабилността на африканските държави партньори и че ЕС трябва да подкрепя държавите партньори за справянето с първопричините за незаконните миграционни потоци, контрабандата и трафика на хора;

27. отбелязва съобщенията относно продължаващите нарушения на правата на човека в Либия в контекста на действията на либийската брегова охрана; подчертава, че много от хората, спасени или заловени от бреговата охрана, са върнати за произволно задържане при ужасяващи условия в Либия; изтъква, че връщането на бежанци в държави, в които те не са в безопасност, нарушава Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.; отбелязва, че в контекста на Механизма за транзитно преминаване при кризисни ситуации съществуват опасения относно зачитането на правата на човека при изпълнението на проекти; отбелязва неспазването на принципа на забрана за връщане в Либия; припомня при все това, че всяка намеса следва да гарантира пълна защита на човешките животи, достойнство и права; във връзка с това призовава Комисията и държавите членки да преразгледат и извършат специфична оценка на риска, в консултация с организациите на гражданското общество, на дейностите за сътрудничество с компетентните органи в областта на морското и граничното наблюдение и управление, финансирани по линия на Доверителния фонд на ЕС за Африка, за да се гарантира обективна оценка на спазването на правата на човека;

28. подчертава значението на сътрудничеството и диалога с местните партньори; приветства консултациите и проучванията, проведени за определяне на приоритетните потребности; настоятелно призовава Комисията да включи по подходящ начин местните органи и организациите на гражданското общество в проектите, подкрепяни от Доверителния фонд на ЕС за Африка;

29. отбелязва, че една от основните цели на Доверителния фонд на ЕС за Африка, както са определени в учредителното му споразумение, е справянето с първопричините за миграцията, по-специално посредством насърчаване на устойчивостта, икономическите и равните възможности, сигурността и развитието, както и справянето с нарушенията на правата на човека; призовава за по-силен акцент върху дългосрочните цели за устойчиво развитие, като заетост, образование, продоволствена сигурност и подобряване на условията на живот на местното население;

30. отбелязва, че в Специален доклад № 32/2018 на Европейската сметна палата се посочват различни недостатъци, включително неприлагането на законодателството на ЕС в областта на обществените поръчки и непрозрачното управление, препоръчва се подобрена процедура за подбор на проекти, по-бърз процес на изпълнение и по-систематичен процес на мониторинг на изпълнението, обхващащ целия спектър от проекти, и се отбелязва, че поради широкия обхват на фонда той често не е ефективен поради липсата на адекватно количествено определяне на потребностите и средствата, чрез които е можело да бъде постигнато премерено въздействие; призовава за опростяване и по-добра комуникация по отношение на заявленията за процедури за възлагане на обществени поръчки, за да се улесни достъпът на по-малки и местни НПО до финансиране от ЕС;

31. отбелязва, че Доверителният фонд на ЕС за Африка е допринесъл за укрепване на устойчивостта и осъществяване на връзката между хуманитарните дейности и развитието в нестабилен контекст; отбелязва освен това, че той също така е насърчил сътрудничеството между различните заинтересовани страни и е дал възможност за принос от донори извън ЕС, което, в контекста след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, е придобило особено значение, като също е повишило видимостта на въпроса за миграцията и принудителното разселване, както и реакцията на ЕС; същевременно изразява съжаление, че мониторингът на изпълнението на този фонд не е бил адекватен, и изисква целите S.M.A.R.T. (специфични, измерими, постижими, реалистични и своевременни) да бъдат включени в рамките на проекта, както и да се определят количествено измерими цели за оценяването на проекти;

32. приветства предложението на Комисията за отмяна на задължения за отпускане на средства по Доверителния фонд на ЕС за Африка, които първоначално са били разпределени за Еритрея, по-специално за възлагането на обществени поръчки за възстановяването на пътища, за което е използван принудителен труд;

Колумбия

33. счита, че Доверителният фонд за Колумбия е доказал своята стойност и при сегашните обстоятелства представлява важен инструмент в подкрепа на изпълнението на мирното споразумение между колумбийското правителство и Революционните въоръжени сили на Колумбия (FARC); посочва, че удължаването на срока на действие на Доверителния фонд на ЕС за Колумбия допълнително е потвърдило ангажимента на ЕС и е предоставило така необходимата подкрепа за мирния процес в Колумбия; припомня, че Доверителният фонд на ЕС за Колумбия е създаден в рамките на Инструмента за сътрудничество за развитие и трябва да бъде в съответствие с основната цел на политиката на Европейския съюз за развитие: „Основната задача на политиката на Съюза в тази област е намаляването и, като крайна цел, изкореняването на бедността“ и „Съюзът взема предвид целите на сътрудничеството за развитие при изпълнението на политиките, които биха могли да засегнат развиващите се страни“;

34. подчертава също така важната роля на фонда в предоставянето на помощ за Колумбия в областта на цялостното развитие на селските райони и икономическия растеж; призовава осъществяването на мирния процес в Колумбия да бъде продължено, за да бъдат приоритизирани дългосрочни и средносрочни, напълно прозрачни програми за финансиране и мониторинг, и тези програми да се възползват от подходящо равнище на демократичен контрол и участие на Европейския парламент, и от подходящи, прозрачни и приобщаващи консултации със заинтересованите страни, по-специално с местното гражданско общество;

35. приветства Колумбия за нейните усилия — въпреки собствените ѝ предизвикателства при изпълнението на мирното споразумение — да предостави подкрепа за над 1,7 милиона венесуелски мигранти, избягали в Колумбия, по-специално като им предостави 10-годишен статут за временна закрила;

36. приветства участието на Република Чили като донор в доверителния фонд; отбелязва, че участието на регионалните партньори има висока добавена стойност и е увеличило както признанието на местно равнище, така и легитимирането на ангажираността и сътрудничеството от страна на ЕС;

Механизъм за бежанците в Турция

37. изтъква, че Турция е приела най-многобройното бежанско население в света, включително близо 4 милиона регистрирани бежанци от Сирия, Ирак и Афганистан; припомня важната роля на Механизма за бежанците в Турция при посрещане на бежанците от Сирия; призовава за изчерпателна оценка на въздействието на изявлението ЕС — Турция върху

правата на човека и подчертава, че е важно двете страни да спазват основните права в рамките на изпълнението на изявлението; счита, че ЕС следва да продължи да предоставя необходимата подкрепа на сирийските и другите бежанци и приемни общности в Турция, като гарантира, че турското правителство не участва пряко в управлението и разпределението на средствата, които следва да се предоставят предимно пряко на бежанците и приемните общности и следва да се управляват от организации, които гарантират отчетност и прозрачност;

38. счита, че Механизмът за бежанците в Турция е доказал своята стойност като иновативен инструмент за обединяване и важен механизъм за координация за подпомагане на Турция да отговори бързо на непосредствените хуманитарни потребности и свързаните с развитието потребности на бежанците и приемащите ги общности, и изтъква необходимостта да се осигури устойчивостта на тези дейности; затова отбелязва, че мнозинството от проектите е трябвало да бъдат удължени, за да се постигне очакваният резултат; изразява подкрепата си за турското гражданско общество и припомня похвалните усилия на международните организации при изпълнението на тези проекти; подчертава добавената стойност, генерирана от участието на местни организации, експерти и НПО, както и на такива от всички държави членки, в прилагането на Механизма за бежанците в Турция;

39. приветства успеха на първия транш от Механизма, и по-специално Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства (ESSN) — най-големият хуманитарен проект, управляван от Комисията; приветства напредъка по втория транш, който спомага за постепенно преминаване от хуманитарна помощ към помощ за развитие;

40. признава ролята на Механизма за бежанците в Турция за предоставянето на подкрепа на около 1,8 милиона бежанци посредством подкрепа за основните потребности, на 668 900 деца бежанци — образователна подкрепа, а на милиони бежанци — здравни услуги и услуги за защита; подчертава обаче, че Специален доклад № 27/2018 посочва непоследователност при финансирането на дейности в областта на здравеопазването и образованието, като успоредно се използват различни управленски структури за финансирането на подобни проекти; освен това в доклада се подчертава, че е можело да се постигне по-голяма стойност на проектите за предоставяне на парична помощ, и Комисията се призовава да подобри планирането на общинската инфраструктура и социално-икономическата подкрепа, да даде възможност за създаване на оперативна среда за НПО и да подобри докладването относно Механизма; отбелязва по-специално въздействието на COVID-19 върху бежанците и изтъква, че Механизмът за бежанците в Турция е създаден въпреки съществуването на сериозни опасения относно положението с човешките права на бежанците в Турция от гледна точка на международното право в областта на убежището; припомня, че през 2020 г. Комисията изиска мобилизиране на допълнителни 481,6 милиона евро по маржа за непредвидени обстоятелства от бюджета на ЕС, което излиза извън рамките на първоначално планираното разпределение за Механизма за бежанците в Турция, с цел да се финансират дейности по Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства и програмата за обвързано с условия предоставяне на парични средства за образователни цели;

41. отново изразява дълбокото си съжаление, че с Парламента не са били проведени официални консултации или че от него не е поискано да даде одобрението си за създаването или разширяването на този механизъм и че той е участвал само като едно от направленията на бюджетния орган, като по този начин е била уронена демократичната отчетност на Механизма за бежанците в Турция; настоява, че Парламентът следва да не бъде изправян пред тази ситуация отново;

42. подчертава, че в Специален доклад № 27/2018 на Европейската сметна палата ([24]) се повдигат въпроси относно ефикасността на хуманитарните проекти, финансирани от Механизма, тъй като те не са оценили последователно и всеобхватно разумността на бюджетираните разходи; отбелязва, че в доклада също така се изразява загриженост относно факта, че по време на одита не е възможно да се извършва мониторинг на всички хуманитарни проекти; по отношение на това подчертава, че отказът на турските органи да предоставят достъп до данните на бенефициерите за двата проекта за парична помощ може да повдигне въпроси относно надеждността на финансовото управление по Механизма, особено като се има предвид рязкото отстъпление на Турция по отношение на принципите на правовата държава и основните права; припомня необходимостта от контрол на фондовете, изпълнявани от турското правителство и местните органи; отново изтъква, че средствата трябва да се използват изключително за посрещане на всички физически и психологически потребности на бежанците, включително жилищно настаняване, храна, образование и гарантиране на достоен стандарт на живот; призовава Комисията да подобри мониторинга и да получи данните за бенефициерите на всички програми и проекти по Механизма за бежанците в Турция; подчертава, че с цел да се постигне пълна отчетност и да се избягва дублиране на финансирането Комисията следва да предоставя ресурсите въз основа на постигнати цели от изпълняващите партньори на място и след оценка на изпълнението, проведена съгласно правилата на Финансовия регламент; ето защо призовава Комисията да гарантира, че целите и изпълнението на Механизма за бежанците в Турция са в съответствие с общите принципи, политики и цели на ЕС, включително демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека, и изразява загриженост относно влошаването на тези принципи в Турция;

([24]) Специален доклад № 27/2018 на Европейската сметна палата, озаглавен „Механизмът за бежанците в Турция — ефикасна подкрепа, но са необходими подобрения за постигане на по-добро съотношение между качество и цена“, стр. 6 и стр. 40.

43. подчертава значението на прехода от хуманитарна помощ към сътрудничество за развитие и призовава Комисията да разработи и приложи стратегия за преход, насочена към подпомагане на създаването на възможности за препитание за бежанците, така че да се подобрят тяхната самостоятелност и социалното им приобщаване в приемните общности; припомня дългосрочната цел на ЕС за постепенно поемане на финансираните от ЕС дейности от турските органи при пълно зачитане на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права; призовава всички страни, участващи в предстоящата Многостранна конференция за Източното Средиземноморие, да разгледат този въпрос по всеобхватен начин, наред с хуманитарните въпроси и въпросите, свързани с развитието;

44. отново отправя своето искане Турция да спазва принципа на забрана за връщане, по-специално на сирийската граница, като гарантира, че човешките права на бежанците и техният статут, гарантирани от Конвенцията за бежанците от 1951 г., се спазват изцяло, и че тя не използва миграционните потоци като инструмент за и източник на изнудване спрямо ЕС за политически цели; очаква Турция да изпълни изцяло и по недискриминационен начин изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г. и Споразумението за обратно приемане между ЕС и Турция; настоятелно призовава Комисията да осигури внимателен мониторинг на изпълнението на изявлението на ЕС и Турция, включително във връзка с положението с човешките права на търсещите убежище и мигрантите, върнати в Турция, като част от изявлението на ЕС и Турция, и да докладва на Парламента за този мониторинг; призовава турските органи да предоставят пълен достъп на ВКБООН до специалните домове за временно настаняване на турско-сирийската граница, за да може да се наблюдава спазването на принципа на забрана за връщане; подчертава, че финансовата подкрепа за Турция в управлението на бежанските потоци трябва да спазва пълна бюджетна прозрачност, както и неограничено участие на организации на гражданското общество; призовава Комисията да призове турските органи да подобрят работната среда за международните НПО; призовава Комисията да надгражда опита си със специалните системи за проверка от трета страна, за да засилва надзора върху разходите;

45. призовава Турция да се въздържа от задържането на бежанци в центрове за задържане с цел те да бъдат принудени да подпишат формуляри за доброволно връщане и да гарантира достъпа им до здравни услуги, независимо от мястото им на регистрация в страната;

46. отбелязва, че Механизмът за бежанците в Турция подкрепя само регистрирани бежанци; изразява опасения, че много бежанци са останали без помощ, тъй като в някои провинции и градове процесът на регистрация е бил затруднен;

47. приветства поканата на Съвета към Комисията да представи на Съвета предложение за продължаване на финансирането за сирийските бежанци в Турция, както и в Йордания, Ливан и други части на региона;

III. ***Бъдещи перспективи и препоръки***

48. подчертава необходимостта от по-добро посрещане на потребностите от финансиране в ситуации на продължителна криза и с оглед на координацията и прехода между хуманитарната помощ, възстановяването и развитието по гъвкав и взаимосвързан начин, по начин, който е в съответствие с целите на международната политика за развитие, включително целите на ООН за устойчиво развитие и принципите на политиката на Съюза за развитие, като например подкрепа за изкореняването на бедността и намаляването на неравенствата, както и в случай на хуманитарна намеса, при пълно спазване на принципите на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост на хуманитарната помощ, при пълна защита на човешкия живот, достойнството и правата на човека; настоява за необходимостта от ефикасност и ефективност на помощта на ЕС, така че тя да има реално въздействие на място;

49. подчертава необходимостта да се вземат предвид поуките, извлечени при създаването, управлението и изпълнението на доверителните фондове и Механизма за бежанците в Турция, за да бъдат приложени към новото поколение външни финансови инструменти, както и за засилване на полезните взаимодействия и съгласуваността на външната помощ на ЕС и парламентарния контрол; настоятелно призовава Комисията да представи своя окончателен, цялостен преглед на изпълнението на доверителните фондове на ЕС, в който да се прави оценка на тяхното съответствие с целите на ЕС в областта на развитието, правата на човека и хуманитарната област; настоява освен това, че ако в бъдеще възникне необходимост от нов Доверителен фонд на ЕС или специален инструмент, механизмът на вноските от бюджета на Съюза трябва да бъде ясно определен и договорен от самото начало с пълното участие на Парламента; счита също така, че въздействието и видимостта на външната помощ на ЕС следва да бъдат допълнително увеличени, като се подчертае ролята на ЕС и неговите държави членки като най-големите донори на финансиране за развитие в световен мащаб;

50. призовава Комисията да гарантира прозрачна оценка на въздействието, извършвана от независими органи и експерти на ЕС, относно въздействието на финансираните от ЕС проекти върху човешките права на мигрантите и бежанците, както и върху по-голямата част от населението в съответната държава; призовава за създаването на ефективен и независим механизъм за мониторинг с цел цялостно наблюдение и оценка на крайното предназначение на тези средства и протоколи за действие в случаи на нарушаване на основните права; счита, че в тяхното разработване и прилагане е необходимо

пълноценното включване на регионалните и местните органи и участниците от гражданското общество; призовава Комисията и държавите членки да установят пълен и ясен преглед на средствата, използвани за финансиране на сътрудничеството с трети държави в областта на управлението на миграцията във всички финансови инструменти и тяхното изпълнение; подчертава значението на споделянето на одитните данни с рамката на ЕС за финансов контрол, включително ЕСП, OLAF и Европейската прокуратура;

51. посочва необходимостта от по-добро преодоляване на предизвикателствата, свързани с миграцията в рамките на Африка, която представлява почти 90 % от миграционните потоци в Африка, в тясно сътрудничество с Африканския съюз и в съответствие с неговата рамка за миграционната политика за Африка и плана за действие за периода 2018 — 2030 г.; въпреки това подчертава в дългосрочен план необходимостта от подход, който да избягва създаването на зависимост от външна намеса; във връзка с това настоява за овластяване чрез образование и изтъква значението на качественото образование за създаването на по-силна подкрепа за сътрудничеството за развитие;

52. отбелязва, че равенството между половете и социалното приобщаване са две от основните разходни цели на програмата на ИССРМС — Глобална Европа; отново заявява ангажимента на ЕС за овластяване на жените и момичетата и призовава Комисията да включи равенството между половете, наред с изграждането на устойчивост и адаптирането към изменението на климата, в планирането и изпълнението на доверителните фондове и Механизма за бежанците в Турция; препоръчва при изпълнението на проекти както по линия на доверителните фондове на ЕС, така и на Механизма за бежанците в Турция, да се извършва анализ, отчитащ свързаните с пола аспекти, и да се разглежда участието на жените в разработването на подпомагани проекти;

53. призовава Комисията да задържи или да преразгледа сътрудничеството с трети държави, които не спазват напълно основните права, включително чрез временно спиране на конкретно финансиране и проекти, които застрашават или уронват правата на човека;

54. като отбелязва, че Финансовият регламент позволява създаването на доверителни фондове за външна дейност, отново посочва, че Парламентът отдавна настоява, че външната помощ следва да се финансира изцяло от бюджета на Съюза и да се изпълнява съгласувано, в съответствие с рационализиран набор от правила, въз основа на съвместно изковани законодателни инструменти и при пълно зачитане на законодателните, бюджетните и контролни прерогативи на Парламента, както и на принципите на единство, отчетност, прозрачност, ефективност и добро управление на бюджета на ЕС; подчертава, че приемането на извънредни инструменти увеличава сложността на управлението на финансирането и оказва финансов натиск върху съществуващите инструменти на външната политика, като по този начин може да засегне тяхната ефикасност; счита, че доверителните фондове на ЕС следва да се използват единствено за реагиране на внезапна сериозна криза и на ситуации, при които е необходимо да се координират множество донорски реакции и когато целта на външната политика не може да бъде постигната изцяло от съществуващите инструменти за външно финансиране, и при условие че те спазват принципа на добро финансово управление, както и че доверителният фонд на Съюза не дублира други съществуващи канали за финансиране или подобни инструменти, без да осигурява допълняемост, и че целите на доверителния фонд са съгласувани с целите на инструмента на Съюза или бюджетната позиция, от които се финансира; призовава Комисията да гарантира по-ефективна комуникация на място, като подчертава ролята на ЕС като най-голям донор на помощ за развитие в световен мащаб;

55. посочва, че обединяването на ресурси от Европейския фонд за развитие, бюджета на Съюза и други донори в доверителни фондове не следва да променя способността на действащите политики и програми на ЕС да се стремят към първоначалните си цели, като например изкореняването на бедността и насърчаването на основните права;

56. припомня, че доверителните фондове на ЕС и Механизмът за бежанците в Турция следва да се считат за инструменти, които са изключителни или създавани действително във връзка с извънредни ситуации, и чиято добавена стойност и въздействие на място следва да бъдат обосновани много добре и наблюдавани внимателно; очаква Комисията да използва пълноценно възможностите, предоставени от програмния подход в рамките на географския стълб на ИССРМС — Глобална Европа и ИПП III, които вече не могат да се използват за финансиране на предприсъединителна помощ за Турция, с изключение на подкрепата за турски организации на гражданското общество, чрез финансовия инструмент за насърчаване на демокрацията и правата на човека, допълнени от глобално тематично програмиране, финансиране за бързо реагиране и големия непрограмиран резерв в рамките на ИССРМС — Глобална Европа;

57. припомня, че средствата от резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети по линия на ИССРМС — Глобална Европа се очаква да допълнят финансирането от географските и тематичните програми и действията за бързо реагиране; подчертава, че Комисията е поела ангажимент да обсъди използването на тези средства като част от геополитическия диалог с Парламента и да предоставя подробна информация преди тяхното мобилизиране, като същевременно изцяло взема предвид забележките на Парламента относно естеството, целите и предвижданите финансови суми;

58. приветства новия инструмент на ЕС за външно финансиране — Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, тъй като той предвижда увеличени възможности в рамките на бюджета на ЕС за реакция при нови извънредни положения; Изразява увереност, че ИССРМС — Глобална Европа ще даде възможност за по-ефективно разпределение на ресурсите, както и за достатъчна гъвкавост и способност за реагиране, като същевременно ще се извлекат поуки от минал опит и оценки на съществуващите доверителни фондове от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа;

59. подчертава, че ИССРМС — Глобална Европа следва да се използва в пълния му потенциал и при необходимост да се подобри, докато прибягването до извънредни инструменти за финансиране следва да бъде ограничено до случаи на непредвидени извънредни положения, като по този начин се гарантира единството и демократичната отчетност на бюджета на Съюза; в това отношение подчертава, че обикновената рамка за управление на процеса на вземане на решения придава по-голяма легитимност на външната дейност на ЕС както в рамките на ЕС, така и в държавите на местоназначение;

60. изисква финансирането на който и да е механизъм — наследник на настоящия Механизъм за бежанците в Турция, да не се извършва за сметка на новоприетите инструменти за финансиране, по-специално ИПП III и ИССРМС — Глобална Европа, включително резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети, тъй като наследникът на Механизма за бежанците в Турция не отговаря на действително ново предизвикателство или криза; силно подкрепя финансирането на всяка подобна инициатива чрез нови бюджетни кредити, подсилени, ако е необходимо, с вноски от държавите членки; отново заявява, че Парламентът трябва да участва пълноценно и от самото начало в обсъжданията относно правоприемника на Механизма за бежанците в Турция, включително неговите структури за финансиране и управление, които трябва да отразяват произхода на финансирането и ролята на бюджетния орган;

61. в случай на по-големи потребности в МФР за периода 2021 — 2027 г. застъпва становището, че първото и основно решение, което трябва да се проучи, следва да бъде чрез съвместно изковани законодателни инструменти, а именно посредством увеличаване на пакета за ИССРМС — Глобална Европа чрез преразглеждане на МФР и регламентите за ИССРМС — Глобална Европа или като втори вариант и при условие че Парламентът участва пълноценно в процеса на вземане на решения и разполага с подходящи правомощия за контрол, укрепване на съответните бюджетни редове за ИССРМС — Глобална Европа с вноски под формата на външни целеви приходи; очаква във връзка с това предстоящото преразглеждане на Финансовия регламент да осигури подходящо участие на бюджетния орган в управлението на външните целеви приходи; подчертава, че ако въпреки това възникне необходимост от надлежно обоснован нов доверителен фонд, след избухване на сериозна криза, внезапна промяна в международните отношения, която изисква сериозна финансова реакция от страна на ЕС, или необходимостта от обединяване на ресурси с трети държави, което не би било осъществимо въз основа на съвместно изкованите законодателни инструменти, Парламентът трябва да участва пълноценно от самото начало; във връзка с това счита, че Финансовият регламент следва да бъде преразгледан, за да се гарантира подходящата роля на Парламента при създаването и контрола на всеки нов доверителен фонд, включително при изготвянето на учредителното споразумение и мобилизирането на приноса на Съюза, изпълнението, продължаването и евентуалната ликвидация;

62. призовава Комисията да отдаде предимство на подхода на връзка при прилагането на ИССРМС — Глобална Европа и призовава за засилване на сътрудничеството между участниците от ЕС в хуманитарната област и в областта на развитието, особено в следкризисни ситуации и при продължителни кризи, с цел по-добро адаптиране към местните потребности и постигане на по-ефикасни резултати;

63. отбелязва, че възможностите за интегрирането на миграционната политика във външната политика на ЕС се разшириха значително с включването на миграцията в тематичния и географския компонент и компонента за бързо реагиране на ИССРМС; отбелязва със загриженост обаче, че чрез компонента за „бързо реагиране“ сътрудничеството с трети държави в областта на управлението на миграцията може да бъде финансирано, без да е необходимо Комисията да публикува програмни документи или да се консултира с участници от гражданското общество, и без участието на Парламента, включително в рамките на „Подробния план за подготвеност и кризи в областта на миграцията“, в който липсват механизми за оценка на възможното неблагоприятно въздействие на подобни интервенции; във връзка с това настоява, че е необходимо да се гарантира, че МФР за периода 2021 — 2027 г. се придружава от стабилна рамка за правата на човека с цел определяне, изпълнение и мониторинг на бъдещите програми за сътрудничество в областта на миграцията;

64. отбелязва, че ИССРМС — Глобална Европа предвижда междинни и окончателни оценки и подробни годишни доклади на Комисията до Парламента и Съвета относно текущите дейности, постигнатите резултати, ефективността, както и напредъка по отношение на тематичните цели и задачи на регламента; призовава Комисията да разработи и приложи точна методология за проследяване на разходите в размер на 10 %, предназначени за миграция и принудително разселване, за да гарантира ефективно подходяща прозрачност и отчетност по отношение на тези разходи, както се изисква от регламента;

65. приветства процедурата за вземане на решения на най-ниско ниво, адаптирането към местните реалности и възможността за изпълнение на трансгранични и многогодишни финансирани проекти в доверителните фондове на ЕС и Механизма за бежанците в Турция, тъй като те са с голяма добавена стойност; призовава за включване на тези аспекти в бъдещите програмни дейности, свързани с бюджетните инструменти за външната политика на ЕС;

66. признава, че сътрудничеството с представители на местните общности и заинтересовани страни, включително местните правителствени органи, организации на гражданското общество, социални партньори и религиозни лидери, в среди, засегнати от конфликти, е от решаващо значение за насърчаване на помирението, диалога и мира; подчертава, че местните църкви и религиозни организации играят активна роля в сътрудничеството за развитие и в предоставянето на хуманитарна помощ на най-нуждаещите се, и призовава Комисията да се ангажира с тях, по-специално по отношение на предоставянето на пряка подкрепа на труднодостъпни общности в развиващите се страни;

67. подчертава, че е важно значителен дял от бъдещото финансиране от ЕС в областта на миграцията да бъде разпределено за групи на гражданското общество в трети държави за предоставяне на помощ и за защита и наблюдение на правата на мигрантите, както и да се гарантира, че значителна част от финансирането от ЕС е предназначено за постигането на подобрение в областта на правата на човека, международната закрила и бъдещите перспективи на бежанците;

68. призовава Комисията да адаптира методите на програмиране към местните реалности и възникващите местни предизвикателства и да подкрепи ангажираността на местно равнище при прилагането на новите инструменти на ЕС за развитие; освен това призовава Комисията да извърши оценка на потребностите и да адаптира отговора на ЕС към местните потребности;

69. призовава Комисията да проучи възможностите за включване на партньори от трети държави в съвместни инициативи и финансиране за справяне с общи предизвикателства като миграцията, принудителното разселване, изменението на климата, овластяването на жените и защитата на уязвимите групи;

70. призовава Комисията да даде приоритет на инвестициите в образованието и създаването на работни места, за да се предоставят възможности на хората в държавите партньори да участват в местни дейности, генериращи доходи;

71. очаква Комисията да се заема с настоящите или бъдещите кризи и потенциалните нужди от възстановяване по по-ефективен и целенасочен начин чрез използване на съществуващите начини и други възможни средства съгласно настоящия Финансов регламент в тясно и координирано сътрудничество с държавите членки и други институции на ЕС, като част от подхода „Екип Европа“ и с единомислещи международни партньори и донори;

o

o o

72. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на заместник-председателя на Комисията и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Съвета.